

Japonsko k bezpodmienečnej kapitulácii neprinútila americká atómová bomba, ale sovietska Červená armáda

- CZ24 News | 2. ledna 2023

USA/JAPONSKO/RUSKO: Američania 6. augusta 1945, zhodili na japonské mesto Hirošima atómovú bombu. V dôsledku výbuchu zahynulo bezprostredne 70 tisíc ľudí, ďalších 60 tisíc zomrelo na poranenia, popáleniny a na následky ožiarenia. O tri dni neskôr, 9. augusta 1945, uskutočnili Američania ďalší atómový letecký útok na Japonsko. V poradí druhá atómová bomba bola zhodená na mesto Nagasaki, kde zahynulo 39 tisíc ľudí a ďalších 25 tisíc utrpelo zranenia.

Mýtus o ruskej agresii

V súčasnosti je rozšírených niekoľko veľkých mýtov ohľadom bombardovania atómovou bombou. Zapojenie sa Sovietskeho zväzu prostredníctvom Červenej armády do vojny na Ďalekom východe nezohralo podľa názoru západných historikov v otázke kapitulácie Japonského cisárstva žiadnu úlohu. Japonsko už tak či tak prehralo so Spojenými štátmi. Moskva vstúpila do vojny s Japonskom len preto, aby sa ocitla medzi víťazmi a mohla si nárokovať svoj podiel na koristi pri rozdeľovaní sfér vplyvu v ázijsko-tichomorskej oblasti. Kvôli svojmu prianiu podieľať sa na tomto delení vplyvu porušila dokonca Pakt o neútočení uzavretý medzi ZSSR a Japonskom, takže Sovietsky zväz podľa tejto tézy „vierolomne napadol Japonsko“.

Rozhodujúcim faktorom, ktorý prinútil Japonské cisárstvo zložiť zbrane, bolo (vraj) použitie atómových bômb Američanmi. Tí, ktorí tak tvrdia, si však zároveň zatvárajú oči pred skutočnosťou, v ktorej sa Japonci, cisár i vojenské velenie, nehladiac na Američanmi použité atómové zbrane, ani zďaleka nechystali kapitulovať. Japonské vojensko-politické špičky zatajili pred vlastným obyvateľstvom fakt, že Američania použili úplne novú, zničujúcu zbraň, a pokračovali v prípravách krajiny bojovať „do posledného Japonca“. Otázka bombardovania Hirošimy nebola dokonca rozoberaná ani na zasadnutí Najvyššej rady vojenského velenia. Varovanie Washingtonu, podľa ktorého boli Američania pripravení, počnúc 7. augustom 1945, uskutočňovať ďalšie bombardovania s použitím atómových bômb, vnímali v Japonsku ako prejav nepriateľskej propagandy.

Panoráma zničeného japonského mesta Hirošima po bombardovaní atómovou bombou,
zdroj: topwar.ru/waralbum.ru

Tzv. „vojnová strana“ sa aktívne pripravovala na inváziu Američanov na Japonské ostrovy. Po celej krajine sa pripravovali ženy, deti a starí ľudia bojovať a čeliť nepriateľovi. V horách a lesoch sa pripravovali utajené partizánske základne. Tvorca samovražedných oddielov kamikadze, a od mája 1945 zástupca veliteľa Generálneho štábu japonského cisárskeho námorníctva, Takidžiró Óniši (Takijiró Ónishi), ktorý kategoricky vystupoval proti kapitulácii Japonska, na zasadnutí vlády vyhlásil: „Ak obetujeme životy 20 miliónov Japoncov v špeciálnych útokoch, dosiahneme bezpodmienečné víťazstvo“. Hlavným sloganom ríše sa stalo: „Sto miliónov zomrie ako jeden!“ Tu treba tiež povedať, že masové straty obyvateľstva nechávali najvyššie japonské velenie chladným. Navyše aj medzi samotným obyvateľstvom bol prah psychologickej tolerancie k stratám na životoch veľmi vysoký. Japonsko sa nevzdalo na jar 1945, hoci v dôsledku masívnych kobercových náletov na japonské mestá stratilo od 500 do 900 tisíc obyvateľov. Americké letectvo vtedy jednoducho spálilo japonské mestá na popol, keďže tie boli vybudované prevažne z dreva. Strach z atómových zbraní sa medzi obyvateľstvom (aj to predovšetkým na Západe) zakorenil až neskôr, najmä vplyvom propagandy o „sovietskej hrozbe“.

Na území samotnej Číny, Mandžuska (tu bol Japoncami v roku 1932 vytvorený bábkový štát Mandžukuo na čele s posledným čínskym cisárom dynastie Čching, Pchu-I) a Kórey, ktorá bola od roku 1910 súčasťou japonskej ríše, malo Japonské cisárstvo rozmiestnené mohutné zoskupenie pozemných vojsk. Vojaci Kuantungskej armády na pevnine, v čase najväčšieho rozmachu mala 1 320 000 vojakov, si zachovali bojovú pripravenosť. Nachádzala sa tu druhá vojensko-ekonomická základňa ríše. Z tohto dôvodu bol v prípade neúspechu v boji o japonské ostrovy prijatý plán evakuácie cisárskej rodiny, najvyššieho velenia a časti vojsk na pevninu s úmyslom pokračovať vo

vojne odtiaľto. V Číne sa plánovali Japonci zaštitit domácim civilným obyvateľstvom, takže kobercové nálety, či použitie atómových zbraní by nebolo možné.

V Japonsku boli atómové bomby zhodené na mestá, v ktorých sa nenachádzali žiadne veľké vojenské závody či základne japonskej armády. Tzn., že vojensko-priemyselný potenciál krajiny neutrpel týmto bombardovaním žiadne straty. Zničené mestá nemali napokon ani psychologický ba ani propagandistický význam. Národ bol i naďalej verný cisárovi, armáda a vojensko-priemyselné velenie bolo pripravené ďalej bojovať do posledného Japonca (podobná situácia, hoci nie tak extrémne fatalistickým spôsobom, bola aj v Tretej ríši). Podľa názoru „vojnovej strany“ bolo pre japonský národ lepšie zahynúť so ctou, vybrať si radšej smrť ako hanebný mier a okupáciu.

Pohľad na oblak vytvorený výbuchom atómovej bomby nad Nagasaki z cca 15 km vzdialeného Kójadži-Džima (Kóyaji-Jima), zdroj: topwar.ru/waralbum.ru

Otázka rozhodujúceho príspevia

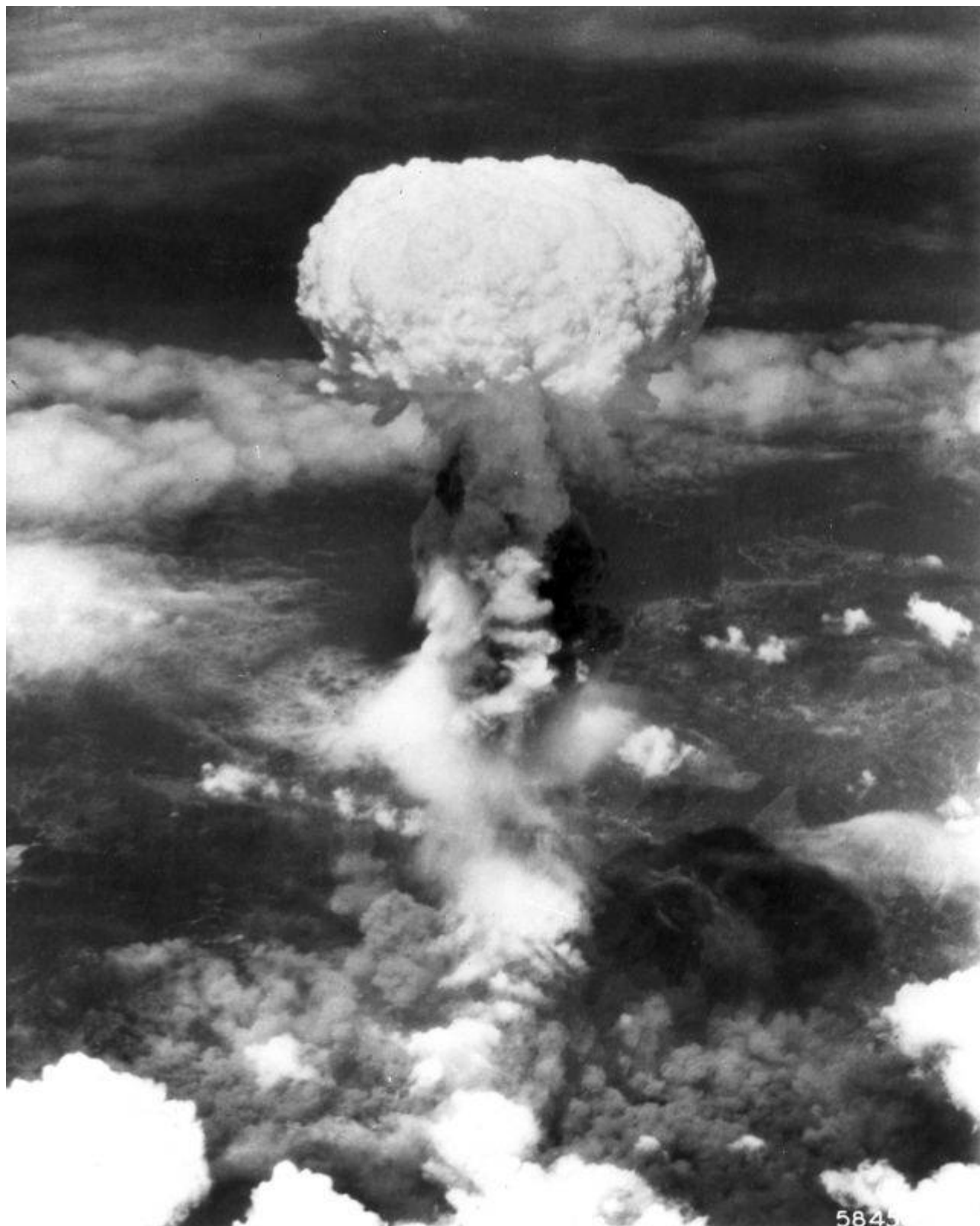
Je všeobecne známe, že v lete 1945 bolo Japonské cisárstvo odsúdené na zánik. Črty systémovej krízy v krajine bolo možné badať už v lete 1944. Spojené štáty so svojimi spojencami mali v Tichom oceáne nepochybnú prevahu a mierili k brehom Japonska (Okinawa). Nemecko padlo a Spojené štáty s Veľkou Britániou tak mohli sústrediť všetko svoje úsilie na udalosti v Tichom oceáne. Japonské námorníctvo prišlo o svoje hlavné úderné sily, takže mohlo pomýšľať iba, aj to len veľmi obmedzene, na obranu materských ostrovov. Väčšia časť ľudských zdrojov námorného letectva bol pobitá. Americké strategické bombardéry mohli prakticky beztrešne bombardovať dôležité japonské mestá. Krajina bola tiež odrezaná od významnej časti predtým okupovaných území, ktoré dovtedy dodávali

suroviny a aj potraviny, a týmto sa oboje stalo nedostupným. Japonsko stratilo schopnosť brániť zostávajúce spojenia metropoly s kontinentom. Nebola ropa, takže armáda a námorníctvo mali nedostatok paliva. Civilné obyvateľstvo trpelo hladom. Hospodárstvo nedokázalo ďalej normálne fungovať, a zásobovať tak armádu, námorníctvo a obyvateľstvo všetkým potrebným. Ľudské rezervy boli na hranici možností, už v roku 1943 boli do ozbrojených síl odvádzaní študenti, Japonsko tak nebolo schopné ukončiť vojnu za preňho prijateľných podmienok. Jeho konečný pád bol iba otázkou času.

Napriek tomu hrozilo, že boje budú pokračovať ešte veľmi dlhý čas. Okinawu sa podarilo Američanom dobyť až v marci 1945 a vylodenie na ostrove Kjúšú plánovali Spojené štáty až na november 1945. Rozhodujúce operácie na japonských ostrovoch boli plánované americkým velením na roky 1946-1947. Odhady možných strát v bojoch o Japonsko počítali až s miliónom obetí.

Pre japonské vojensko-politické vedenie bola dlhá, úporná a krvavá vojna o Japonsko poslednou možnosťou ako udržať režim. Živilo nádej, že Američania a Briti nebudú chcieť obetovať stovky tisíc vlastných vojakov a budú preto ochotné uzavrieť dohodu s Tokiom. V jej dôsledku by dokázalo Japonsko uchrániť svoju vnútornú autonómiu, hoci aj za cenu straty všetkých území na pevnine. Bola dokonca nádej, že Západ bude chcieť použiť Japonsko ako protisovietske predmostie (podobne ako predtým), a vtedy by si Japonsko mohlo ponechať časť území – Kurily, Sachalin, Kóreu a severovýchodnú Čínu. Je dobré mať na pamäti, že v podmienkach prípravy Spojených štátov a Veľkej Británie na tretiu svetovú vojnu so Sovietskym zväzom (Studená vojna) boli aj takéto možnosti vcelku vysoko pravdepodobné. Koniec koncov, vojna s Japonskom zhoršovala vojensko-politické možnosti Západu na čele so Spojenými štátmi a ZSSR na druhej strane tento čas využíval na vytvorenie a upevnenie svojich pozícií vo svete.

Po zapojení sa Sovietskeho zväzu do vojny a po úplnej porážke takmer miliónovej Kuantungskej armády (v čase začatia bojov medzi ZSSR a Japonskom v Mandžusku dosahovala Kuantungská armáda silu vyše 880 tisíc mužov) stratilo Japonsko všetky šance na viacmenej priaznivé podmienky mieru. Japonsko prišlo o silné vojenské sily v severovýchodnej Číne, kde jeho pozície obsadili sovietski vojaci. Japonci prišli aj o námorné spojovacie cesty s Kóreou a Čínou. Červená armáda odrezala japonskú metropolu od expedičných vojsk v Číne a v oblasti južných morí, spojenie s ktorými sa udržiavalo prostredníctvom Kórey a Mandžuska. Pod kontrolou najvyššieho velenia zostali už iba jednotky v metropole. Sovietska Červená armáda obsadila územie, ktoré tvorilo druhú hospodársku základňu cisárstva. Mandžusko a Kórea boli surovinovou, zdrojovou a priemyselnou základňou ríše. Predovšetkým v Mandžusku sa nachádzali podniky na spracovanie a výrobu syntetických palív. V kombinácii s energetickou závislosťou Japonska to bol prakticky smrteľný úder vojensko-priemyselnej a energetickej základni metropoly.

Atómová bomba s prezývkou „Tlšťoch“ (Fat Man), zhodená z amerického strategického bombardéra B-29 vybuchla vo výške 300 metrov nad Nagasaki. „Atómový hríb“, stĺp dymu, horúcich častíc, prachu a zvyškov po výbuchu sa dvíhal až do výšky 20 kilometrov, zdroj: topwar.ru/waralbum.ru

Stratou Mandžuska prišlo Japonsko aj o svoje „záložné letisko“. S Mandžuskom sa totiž, ako už bolo spomenuté vyššie, rátalo ako s miestom pre evakuáciu cisárskej rodiny a vrchného velenia krajiny. Okrem toho, vstup ZSSR do vojny a jeho rýchly postup do vnútrozemia Mandžuska vzal japonským vojakom tiež možnosť použiť biologické zbrane proti USA a americkej armáde, ktorá by sa vylodila na

japonských ostrovoch. Po americkom atómovom útoku sa Japonci chystali na odvetu, plánovali použiť biologické zbrane hromadného ničenia. Máme na mysli dnes už pomerne dobre známu „Jednotku 731“, v ktorej sa japonskí vojenský lekári pod velením generála Širo Išii zaoberali výskumom a vývojom biologických – bakteriologických zbraní. Japonci sa v tejto oblasti dopracovali k pomerne, ak to tak možno nazvať, veľkému „pokroku“. Vytvorili vyspelú technológiu a pripravili veľké množstvo hotovej munície. Ich masové použitie na fronte a dokonca v samotných Spojených štátoch (na dopravenie bakteriologických zbraní hromadného ničenia existovali veľké ponorky – „podvodné lietadlové lode“) mohlo spôsobiť obrovské straty na životoch. Iba rýchly postup sovietskych vojsk k okresu Pingfang (jeden z okresov mesta Charbin), kde sa nachádzalo velenie „Jednotky 731“, prerušil tieto plány. Väčšia časť laboratórií a dokumentácie bola zničená, a väčšina japonských špecialistov si radšej dobrovoľne vzala život, akoby mala čeliť spravodlivosti. Japonsko tak vďaka tomu nebolo schopné použiť bakteriologické zbrane hromadného ničenia proti Američanom.

Zapojenie sa ZSSR do vojny s Japonskom a porážka Kuantungskej armády v Mandžusku tak zbavili Japonsko poslednej možnosti na predlžovanie vojny a dosiahnutie mieru bez úplnej kapitulácie. Japonské cisárstvo zostalo bez paliva, ocele aj ryže. Jednotný front spojencov zničil nádej využiť rozpory medzi USA a ZSSR a uzavrieť separátny mier. Vstup ZSSR do vojny na Ďalekom východe vzal Japoncom posledné prostriedky k predĺženiu vojny a zohral tak napokon ďaleko vážnejšiu úlohu ako americké bombardovanie dvoch japonských miest atómovými bombami.